SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 460/2021-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [redacted], zastúpených JUDr. Vladimírom Pochom, advokátom, Hviezdoslavova 3, Bardejov, proti postupu Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 91/2003 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.
Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. júla 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej aj „charta“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 91/2003 (ďalej len „napadnuté konanie“). Okrem toho namietajú v petite ústavnej sťažnosti nešpecifikované rozhodnutie súdu, ktoré označujú ako neprimerane tvrdé, a žiadajú odklad jeho vykonateľnosti. Zároveň žiadajú priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 4 000 eur, po 2 000 eur pre každého z nich.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovatelia vystupovali v právnom postavení žalovaných na okresnom súde v napadnutom konaní, ktorého predmetom bolo určenie hranice medzi pozemkom vo vlastníctve žalobcov a pozemkom vo vlastníctve sťažovateľov. Okresný súd rozsudkom č. k. 5 C 91/2003-531 z 24. októbra 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) určil spornú hranicu pozemkov podľa vypracovaného geometrického plánu. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) ako odvolací súd rozsudkom

č. k. 12 Co 5/2017-590 z 28. novembra 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali sťažovatelia dovolanie. Rozsudok okresného súdu spoločne s rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 15. januára 2018.

3. Napadnuté konanie okresného súdu bolo preskúmané ústavným súdom aj v konaní sp. zn. II. ÚS 237/09, kde ústavný súd vyslovil porušenie základného práva [redacted] a [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 eur každému z nich. Nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 846/2016-36 z 11. apríla 2017, ktorého predmetom bolo posúdenie porušenia základného práva [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní, ústavný súd vyslovil, že k namietanému porušeniu predmetných práv nedošlo.

II.
Argumentácia sťažovateľov

4. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní podali sťažovatelia túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentujú:

a) Nesúhlasia s posúdením dôkaznej situácie v napadnutom konaní, rozporujú znalecký posudok, ktorý bol podkladom rozsudku okresného súdu, pričom upriamujú pozornosť na iný znalecký posudok, ktorý podľa ich názoru ponúkal spravodlivejšie riešenie sporu.

b) Uvádzajú, že 10. augusta 2018 podali na okresnom súde žalobu o obnovu konania podľa § 397 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov.

c) Poukazujú na dĺžku napadnutého konania, ktorá je viac ako 15 rokov, čo nenapĺňa záruky obsiahnuté v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

d) Okrem toho požadujú vysloviť porušenie práva podľa čl. 47 charty, keďže sú toho názoru, že tento článok neobsahuje obmedzenia, ktoré sú typické pre čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru: *„Ak dôjde k porušeniu tejto časti obsahu spravodlivého procesu, tak podľa nedávnej judikatúry Súdneho dvora je možnosť domáhať náhrady škody. Ak možno uplatniť na úrovni Únie za neprimerané prieťahy, ktoré sú porušením čl. 47 charty, náhradu škody, tak zásada ekvivalencie, ktorá je jedným z obmedzení procesnej autonómie členského štátu povedie skôr alebo neskôr k rovnakej možnosti aj na úrovni členského štátu.“*

e) Uzatvárajú, že okresný súd porušil základné práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a právo podľa čl. 6 dohovoru.

f) K právomoci ústavného súdu na prejednanie svojej ústavnej sťažnosti uvádzajú, že nemajú žiadnu inú možnosť ako dosiahnuť zjednanie nápravy.

g) Podľa ich názoru je dodržaná aj lehota na podanie ústavnej sťažnosti, pretože jej začiatok plynie od okamihu, keď sa sťažovatelia dozvedeli o opatrení alebo inom zásahu okrem prípadu, ak porušenie práva trvá *„(konanie žalobcov je v rozpore s dobrými mravmi a voči sťažovateľom*

je vyvíjaný neprimeraný nátlak)". Rozhodnutie (bližšie nešpecifikované, pozn.,) je podľa ich názoru neprimerane tvrdé a v konaní nebola uplatnená zásada rovnosti zbraní.

III.
Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Pred vecným posúdením podanej ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že z formálneho hľadiska je ústavná sťažnosť značne nezrozumiteľná a vzhľadom na skutočnosť, že bola spísaná advokátom ako osobou znalou práva, nevykazuje adekvátnu kvalitu kladenú na podania spísané advokátmi. Aj napriek uvedeným obsahovým nedostatkom ústavný súd ustálil, že jej predmetom je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 47 charty. V texte ústavnej sťažnosti je spomínané aj porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, ktoré však v petite ústavnej sťažnosti uvedené nie sú, preto sa nimi ústavný súd ďalej nezaoberal. Sťažovatelia namietajú aj porušenie čl. 47 charty, pričom nešpecifikujú, o akú chartu má ísť, z obsahu ústavnej sťažnosti, ako aj z obsahu čl. 47 charty ústavný súd vyvodil, že ide o Chartu základných práv Európskej únie.

6. Nejasný je aj rozsah ústavnej sťažnosti, teda či sťažovatelia napádajú výlučne postup okresného súdu alebo aj rozhodnutie okresného súdu, resp. krajského súdu, keďže v petite ústavnej sťažnosti sa nachádza návrh na odklad vykonateľnosti bližšie nešpecifikovaného „právoplatného rozhodnutia". Ústavný súd poukazuje na § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde"), v zmysle ktorého možno odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia. Zo sťažovateľmi formulovanej žiadosti o odklad vykonateľnosti nie je možné jednoznačne určiť, odkladu vykonateľnosti akého rozhodnutia sa sťažovatelia domáhajú, navyše v petite ústavnej sťažnosti nie je označené žiadne konkrétne rozhodnutie všeobecného súdu.

7. Predmetom posúdenia ústavného súdu je teda namietané porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty v dôsledku postupu okresného súdu v napadnutom konaní.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov:

8. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

9. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

10. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplynulo, že napadnuté konanie pred okresným súdom bolo právoplatne ukončené, okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. januára 2018. K odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľov došlo viac ako tri roky pred podaním ústavnej sťažnosti, preto nemožno uvažovať o trvaní stavu právnej neistoty v čase podania ústavnej sťažnosti, ktorá zakladá možnosť porušenia označených práv. Sťažovatelia ani netvrdia, že by zásah do ich práv mal trvať, keďže sami uvádzajú, že napadnuté konanie trvalo viac ako 15 rokov, čo znamená, že bolo ukončené v roku 2018.

11. K základnému právu v zmysle čl. 47 charty ústavný súd uvádza, že okrem toho, že druhá veta tohto článku obsahujúca právo na prejednanie veci v primeranej lehote obsahovo zodpovedá čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa tento článok charty aplikuje v prípade, ak sa prejednávaná vec týka práva Európskej únie, resp. sa v nej aplikuje právo Európskej únie (IV. ÚS 166/2021), čo z predmetu sporu – konanie o určenie hranice pozemkov možno vylúčiť, preto sa na túto vec čl. 47 charty ani nevzťahuje.

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že ústavnú sťažnosť sťažovateľov v časti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom okresného súdu v napadnutom konaní odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

13. Keďže ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov obsiahnutými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2021

Libor DUĽA
predseda senátu